

ASSIST – Mobilization of the Community Towards Secure School

KURSUSE JUHEND

2008, Kaunas

Autorid:

LEEDU

Youth Career & Advising Center

Zina BALTRENIENE,

Indre AUGUTIENE,

Diana KAULINSKIENE,

Ineta RUSKUVIENE

Modern didactics Center

Daiva PENKAUSKIENE,

Lina GRINYTE

EESTI

Miks ja Millepära

Mihkel PILV,

Liudmila PILV

ITAALIA

Euroform RFS

Katia BRUNO,

Piero STILLITANO

KREEKA

European Cultural Interactions

Nelly TZINIERI

Despoina STAMATAKI

SLOVEENIA

Maribor Adult Education Center

Helena MATAVZ,

Klavdija MIRIC,

Irena URANKAR,

Matej KOS

Education and Culture

Socrates
Comenius

Projekti ASSIST – Mobilization of Community Towards Secure School
toetab **Socrates Comenius 2.1 programme of European Commission.**

Selle projekti sisu ei kajasta tingimata Euroopa Ühenduse seisukohti ja Euroopa Ühendus ei vastuta selle osa sisu eest.

MIKSIKE
Hea enesetunne lähtest haridusest

European Cultural Interactions

Kokkuvõte kursusest

Tänapäeval on õpetajatele tõeliseks väljakutseks õpetada lapsi, kellel on käitumisprobleemid või kes on emotsionaalselt tasakaalutud. Õpetajad seisavad silmitsi väga erinevate probleemidega, mida saab aga laias laastus jagada kolme problemaatilisse gruppi: tähelepanuvajaduse häired, käitumishäired ja emotsionaalne tasakaalutus. Need probleemid ilmnevad laste väärkohtlemise, kuritarvitamise, hooletusse jätmise, kuritegevuse või tõsiste terviseprobleemide korral (HIV/AIDS/narkootikumid/seksuaalprobleemid), samuti võib probleemset käitumist soodustada varajases eas rasestumine, vägivald kodus, koolis ja tänavatel, kodutus, töötus ja muud sotsiaalset olukorda raskendavad tegurid. Selliste probleemidega lapsed jäävad tihti ühiskonnale koormaks. Nad puuduvad tihti koolist, nende tulemused on kehvad, neil puudub motivatsioon ja tulevikuvision. Nad kannatavad sageli ärevuse ja depressiooni all ja demonstreerivad koolis ja kodus tekkinud lahkkelisid. Koolis peavad õpetajad hakkama otsima uusi meetodeid, et õpilasi nende probleemide lahendamisel aidata ja seeläbi tagada koolis turvaline keskkond.

Käesolev mooduli käsiraamat on loodud Sokrates/Comenius 2.1 toetatud projekti "ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School" (ref. No.: 226580-CP-1-2005-1-LT-COMENIUS-C21) tulem. Selle projekti eesmärk on julgustada õpetajaid abistama riskirühma lapsi ja aidata neil ise oma probleemidega hakkama saada ning seeläbi aidata neil õppida iseennast usaldama. See projekt on mõeldud näitama õpetajatele uusi viise, kuidas varustada õpilasi piisavate teadmistega, et toime tulla pingega ja muuta iseenda käitumist, muutudes eneseteadlikumaks. Õpilased peaksid õppima lahendama oma konflikte õigesti, kuidas suhestuda oma õpetajate, vanemate ja klassikaaslastega ja muutuda vähem teistest sõltuvaks ja leida elus oma suund ja eesmärk.

Kursus on loodud õpetajatele, kes soovivad oma koolides tutvustada uusi töömeetodeid, samuti psühholoogidele, sotsiaalpedagoogidele ja teistele koolidele, kes otseselt vastutavad ohutu koolikeskkonna eest.

Kursuse eesmärk

Kursuse eesmärgiks on õpetada õpetajatele uusi oskusi, et nad saaksid aidata õpilastel elus paremini hakkama saada. Õpetajad saavad õpilastel aidata paremini toime tulla negatiivse kaaslaste survega, õpetada, kuidas õpilane saab muuta enda käitumist, et kohaneda uue keskkonnaga, saada enesekindlamaks ning selgitada, kuidas rahulikult konflikte lahendada. Samuti saavad õpetajad õpetada seda, kuidas sõltuda õpetajatest, vanematest ja nende vanematest ning klassikaaslastest nii, et olla vähem teistest sõltuv, omada sihte ja eesmärke elus.

Kursuse eesmärgid

Kursuse eesmärgid on järgmised:

1. Tutvustada õpetajatele konflikti tausta ja ennetust, käitumiste tunnetust ja nende mõistmist;
2. Tutvustada õpetajatele uusi konfliktide lahendamise meetodikaid ja anda neile uusi oskusi, et neid koolis kasutada:
 - 2.1. Tutvustada õpetajatele mänguteraapia meetodikat ja anda neile uusi oskusi, et seda oma töös kasutada;
 - 2.2. Tutvustada õpetajatele kaaslaste nõustamise meetodikat ja anda neile uusi oskusi tutvustamiseks ja arendamiseks kaaslaste nõustamise programmi kasutamist koolielus;
 - 2.3. Arendada õpetajate põhilisi läbirääkimisoskusi, et jõuda koolides eduka konflikti ennetuseni.

Kursuse sihtgrupid

Siin on loetletud põhilised kursuse sihtgrupid:

- Õpetajad (põhi- või keskkooli)
- Koolijuhid
- Psühholoogid
- Sotsiaalpedagoogid
- Koolide kommuunide grupid

Kursuse sisu

Teema	Teoreetiliste loengute kestus	Praktilise töö kestus
1. Projekti ja kursuse tutvustus;		1
2. Koolikonflikti taust. Konflikti ennetus.	2	3
3. Metoodikad lahendamaks õpilaste probleeme:		
3.1. Mänguteraapia;	0,5	1,5
3.2. Kaaslase nõustamine:	1,5	2,5
3.2.1. Kaaslase nõustamise mõiste;		
3.2.2. Kaaslase nõustamise programmi planeerimine;		
3.2.3. Sotsiaalne ja professionaalne partnerlus kaaslase nõustamisel: Kuidas arendada võrgustikke?		
4. Kuidas kõik praktikas töötab?		
4.1. Grupi näiteharjutuste esitlus, kasutades grupitöö strateegiaid;	0,5	1,5
4.2. Grupi liidriks olemine: Liidrioskuste mõistmine, arendamine ja tugevdamine;	0,5	1,5
4.3. Interaktiivsete harjutuste loomine ja kasutamine;	0,5	0,5
4.4. Juhtumiuuring, kui vahend võimete, arengu ja oskuste treenimiseks.	0,5	2,5
5. Oskuste treenimine videomaterjale kasutades.	0,5	1,5
6. Õppekursuse hindamine ja osalejate edusammud.		2
KOKKU:	6,5	17,5

Kompetentsused, mida arendatakse kursuse vältel

	Kompetentsus	Õpimudel	Edusammude hindamise võimalused
Teadmised ja mõistmine (kursuse teoreetilise osa)	<ul style="list-style-type: none"> • Teadmised ohutu kooli keskkonna loomisest, õpilaste emotsionaalse, sotsiaalse, intellektuaalse ja vaimse arengu toetamine. • Teadmised keskkonna loomisest, mis stimuleerib tolerantsust ja koostööd ning loob õpilasele võimaluse võtta initsiatiivi ning käituda iseseisvalt. • Teadmised keskkonna loomisest, kus õpilane tunneb end kaitstuna ja enesekindlalt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loengud • Aktiivne osalus vestlustes • Ajurünnak • Juhtumiuuringu analüüs 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilase rahulolu kursuse sisu ja protsessiga. • Õpilase tagasiside kursuse jooksul tehtud edusammude kohta.
Oskused (kursuse praktiline osa)	<ul style="list-style-type: none"> • Võime ära tunda õpilaste emotsionaalseid ja käitumuslikke häireid. • Võime lahendada õpilaste õppimis- ja käitumisraskusi. • Võime kasutada erinevaid strateegiaid, mis aitavad arendada kriitilise mõlemise ja probleemi lahendamise oskusi. • Võime kasutada interneti võimalusi hariduslikel eesmärkidel. • Võime kasutada psühhosotsiaalsel ja hariduslikku sekkumist, mis aitavad konfliktidega hakkama saada ning otsuseid teha. 	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiivne osalus vestlustes • Ajurünnak • Juhtumiuuringu analüüs • Grupitöö • Kirjutamine • Loominguline töö, joonistamine 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilase rahulolu kursuse sisu ja protsessi kohta. • Õpilaste tagasiside kursuse jooksul tehtud edusammude kohta.
Väärtused	<ul style="list-style-type: none"> • Haridusüsteemi muutvas projektis osalemise tähtsuse mõistmine. Projektis on kasutusel uued avastused sotsiaalsetes ja tehnoloogilistes valdkondades, et aktsepteerida ühiskonna väljakutseid. 	<ul style="list-style-type: none"> • Loengud • Aktiivne osalus vestlustes • Ajurünnak 	<ul style="list-style-type: none"> • Õpilase rahulolu kursuse sisu ja protsessi kohta. • Õpilaste tagasiside kursuse jooksul tehtud edusammude kohta.

Materjalid ja tehniline varustus, mida on kursusel kasutatud:

Materjalid

No.	Teemad	Materjali nimetus	Materjali suurus
1.	Kursuse tutvustus.	ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Mooduli käsiraamat, 2008	8 pagine
2.	Koolikonfliktide taust. Konflikti ennetus.	ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Kaaslase nõustamise juhend, 2008	47 pagine
		ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Mooduli käsiraamat, 2008	22 pagine
3.	Metoodikad lahendamaks õpilaste probleeme.	ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Mänguteraapia koolides: Nõuanded alustamiseks, 2008	23 pagine
		ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Kaaslase nõustamise juhend, 2008	29 pagine
		ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Mooduli käsiraamat, 2008	16 pagine
4.	Kuidas kõik praktikas töötab?	ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Kaaslase nõustamise juhend, 2008	28 pagine
		ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Mooduli käsiraamat, 2008	69 pagine
		ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Komplekt õpilastele, 2008	
5.	Oskuste treenimine videomaterjale kasutades.	Videomaterjalid läbirääkimisuskuste treenimiseks, loodud järgneva projekti raames: „ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School“, 2008	2 ore
6.	Kursuse hindamine ja osalejate edusammud.	ASSIST – Mobilization of Community towards Secure School. Mooduli käsiraamat, 2008	2 pagine

Tehnilised vajadused:

Kursuse teostamiseks on nõutav järgnev tehniline varustus:

1. Projektor ja arvuti esitluste jaoks;
2. Internetiühendus;
3. Osalejatele arvutid internetiühendusega, mis on vajalikud kursuse kavandamise sessioonideks ning interaktiivsete harjutuste kasutamiseks;
4. Videomaterjalide esitlemiseks vajalik varustus.

Kasutatud materjal

Raamatud, väljaanded:

1. Axline V.M., *Play Therapy*, 1971, New York: Ballentine books
2. Dvarionas Dž., *Eksperimentinė "Žaidimo ugdomoji korekcinė grupė" pradinėje mokykloje // Edukologija. Kalbotyra. Literatūrologija: I respublikinė doktorantų ir jų mokslinių vadovų konferencija: jaunųjų mokslininkų dabai*, Vilnius, 1997 m. gruodžio 11 d. – Vilnius, 1997, p. 63- 66
3. Dvarionas Dž., *Vaikų elgsenos koregavimas žaidimo terapija: daktaro disertacija*, 1999, Vilniaus pedagoginis universitetas: Vilnius
4. Dvarionas Dž., *Vaikų elgsenos koregavimas: žaidimo terapija adaptacijos mokykloje aspektu // Socialinė-psichologinė adaptacija ir švietimo sistema: mokslinių straipsnių rinkinys*, parengtas 1999 m. lapkričio 18 d. VDU vykusios konferencijos pagrindu - Kaunas, 1999, kn. 1, p. 200-204
5. Dvarionas Dž., *Vaikų elgsenos sutrikimai kaip žaidimo terapijos objektas // Pedagogika: mokslo darbai, t. 39*, Vilnius, 1999, p. 130-139
6. Dvarionas Dž., *Žaidimo terapija dirbant socialinį darbą su vaikais // Medicina, t. 38, Nr. 4*, Kaunas, 2002, p. 370-378
7. Dvarionas Dž., *Žaidimo ugdomoji korekcinė funkcija // Švietimo reforma ir mokytojų rengimas: bendrosios programos – ugdymo standartai – individualiosios programos: III tarptautinės konferencijos medžiaga*, Vilnius, 1996 m. spalio 10-11 d., Vilnius, 1996, p.55-60
8. *Involving Young People in Peer Education*, Department of Health, London

9. S. T. Meier, S. R. Davis, *The Elements of Counseling* (2nd edition), Pacific Grove, CA
10. V. D'Andrea, P. Salovey, *Peer Counseling/ Skill & Perspectives*, Palo Alto, CA
11. Aries, Philippe: *Otrok in družinsko življenje v starem režimu*. Studia humanitatis, Ljubljana, 1991
12. Ule, Mirjam in Mihelj, Vlado: *Pri(e)hodnost mladih*. Juventa, Ljubljana, 1995.
13. Marentič Požarnik, Barica: *Psihologija učenja in pouka*. DZS, Ljubljana, 2000.
14. Ule, Mirjana: *Psihologija vsakdanjega življenja*. ZPS, Ljubljana, 1993.
15. Ule, Mirjana: *Mladina in ideologija*. DE, Ljubljana, 1988.
16. Ule, Mirjana, Mihelj, Vlado: *Pri(e)hodnost mladine*. DZS, Ljubljana, 1995.
17. Ule, Mirjana: *Sodobne identitete v vrtincu diskurzov*. ZPS, Ljubljana, 2000.
18. Ule, Mirjana: *Temelji socialne psihologije*. ZPS, Ljubljana, 1997.
19. Urek, Mojca: *Življenjske zgodbe in njihov pomen*. Socialno delo, letnik 38, št. 2-4, Ljubljana, 2001.
20. Sieder, Reinhard: *Socialna zgodovina družine*. ZRC, Ljubljana, 1998.
21. Renner, Tanja: *Avto/biografije v sociologiji in ženskih študijah*. Teorija in praksa, letnik 33, št. 5, Ljubljana, 1996.
22. Luckmann, Thomas: *Družbena konstrukcija realnosti*. Cankarjeva založba, Ljubljana, 1988.
23. Gillis, John R.: *Mladina in zgodovina, tradicije in spremembe v evropskih starostnih odnosih od 1770 do danes*. Aristej, Šentilj, 1999.
24. Castells, Manuel: *The Power of Identity*. Oxford, Blackwell, 1997.
25. Jung, Carl Gustav: *Arhetipi, kolektivno nezavedno, sinhroniciteta*. Katerda, Maribor, 1995.
26. Urek, Mojca: *Zgodbe na delu*. Oranžna zbirka, Ljubljana, 2005.

27. Blažič, Zlatko: Zgodovina moje heroinske odvisnosti: pot skozi Don Pierinovo Skupnost Srečanje. Subkulturni azil, Maribor, 2005.
28. Heinemann, U. Ranke: Ne in amen; napotilo za verski dvom, CZ, Ljubljana, 2000.
29. Shutz, Alfred: The problem of social reality. Martinus Nijhoff, The Hague, 1973.
30. Beck, Ulrich: Družba tveganja (1. in 2. del).
31. Tönnies: Skupnost in družba, FDV, Ljubljana 1999.
32. Azar, E.E. *The Management of Protracted Social Conflict*. Hampshire, England: Dartmouth, 1990
33. Burgess, H., and Burgess, G. "Constructive Confrontation: A Transformative Approach to Intractable Conflicts." *Mediation Quarterly*, 1996, 13, 305-322.
34. Burton, J. *Resolving Deep-Rooted Conflict: A Handbook*. Lanham, Md.: university Press of America, 1987.
35. Coleman, P.T. "Redefining Ripeness: A Social Psychological Perspective." *Peace and Conflict: Journal of Peace Psychology*, 1997, 3, 81-103.
36. Fisher, R.J., "Third-Party Confrontation: A Method for the Resolution and Study of Conflict." *Journal of Conflict Resolution*, 1994, 16, 67-94.
37. Lewin, K. "Frontiers in Group Dynamics." *Human Relations*, 1947, 1, 5-41.
38. Ross, M.H. *The Management of Conflict: Constructive and Destructive Processes*. New Haven: Yale University Press, 1993.
39. Caplan, G., & Killilea, M. (Eds) (1976). *Support systems and mutual help*. New York: Grune & Stratton.
40. Carr. R.A. (1984). Theory and practice of peer counselling. *Educational & Vocational guidance*, 42, 1-10.
41. Carter, E., & Hughes, C. (2005). Success for All Students: Promoting Inclusion in Secondary Schools Through Peer Buddy Programs. Allyn & Bacon.
42. Dorosin, D., D'Andrea, V., & Jacks R. (1977). A peer counselling training program: rationale, curriculum and evaluation. *Journal of American College Health*, 25(4), 259-262.

43. Morrill, C.M., et al. (1987). Peer helpers: Overview and Education. *International Journal of Adolescence & Youth*, 1(1), 33-37.
44. Myrick, R., & Sorenson, D. (1997). Peer helping: A practical guide. Educational Media Corporation.
45. Potter, B., et al. (2001). The Equip Implementation Guide: Teaching Youth to Think and Act Responsibly Through a Peer-Helping Approach. Research Pr Pub.
46. «Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης», Θεωρίες για την Κοινωνική Ανισότητα στο σχολείο. Φραγκουδάκη Α., εκδ. Παπαζήσης, Αθήνα 1985
47. «Το πολύχρωμο σχολείο», Σχεδία, εκδ. Νήσος
48. «Σχολείο χωρίς σύνορα», Κέντρο Μελετών και Τεκμηρίωσης της ΟΛΜΕ, ΟΕΔΒ
49. «Ψυχοκοινωνιολογία της σχολικής τάξης», Τσιπλιτάρης Α., Τα εκπαιδευτικά 1994
50. «Ο σύμμαχος από την άλλη χώρα», Τσαλίκογλου Φ., εκδ. Ελληνικά Γράμματα
51. «Μετανάστες, Παλιννοστούντες, Πρόσφυγες στην Ελλάδα» εκδ. του 2004(CD ROM) , ΚΕΝΕΠΑΑ.
52. «Ρατσισμός, κοινωνικές, ψυχολογικές και παιδαγωγικές όψεις μιας ιδεολογίας και μιας πρακτικής». ΥΠΕΠΘ – Γ.Γ. Λαϊκής Επιμόρφωσης, Αθήνα 1996
53. «Μειονότητες και Εξουσία», Παπαστάμου Στ. – Μιούνυ Γκ., εκδ. Οδυσσέας, Αθήνα 1983
54. «Προκαταλήψεις & Στερεότυπα» Δημιουργία και αντιμετώπιση, Αθήνα : ΥΠΕΠΘ – ΓΓΛΕ
55. «Θέματα Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης», Γεωργογιάννης Π. 1997, Αθήνα, Gutenberg
56. «Ταυτότητες υπό Διαπραγμάτευση», Εκπαίδευση με σκοπό την ενδυνάμωση σε μια κοινωνία της ετερότητας, Cummius J. 1999, Αθήνα Gutenberg
57. «Θύματα και Θύτες», Kast, Verena, εκδ. Θυμάρι, Αθήνα 2001
58. «Μέσα στη φωτιά», (Μετασηματισμός μεγάλων ομάδων, αξιοποιώντας τις συγκρούσεις και την διαφορετικότητα), Arnold Mindel, εκδ. Γραφές, Αθήνα 2002

59. «Η επιθετικότητα, στην οικογένεια, στο σχολείο, στην κοινωνία» Επιμέλεια : Ι.Ν. Νέστορος, εκδ. Ελληνικά Γράμματα 1997
60. «205 βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων» Ζ. Αρχοντάκη – Δ. Φιλίππου, εκδ. Καστανιώτη 2003
61. Caffery, T., Erdman, P. & Cook, D. (2000) Two systems/one client: Bringing families and schools together *The family journal*, 8: 4, 154-160
62. Crothers, L., Kolbert, & Barker, W. (2006) Middle school student's preferences for antibullying interventions. *School Psychology International*, 27, 475-487
63. Dake, J., Price, J., Telljohann, S., & Funk J. (2004)
64. Principals' perceptions and practices of school bullying prevention activities. *Health education & behaviour*, 31, 372-387.
65. Sharp, S. (1996) Self-esteem, response style and victimization: possible ways of preventing victimization through parenting and school based training programmes. *School Psychology International*, 17, 347-357
66. De Carlo M. (1997) : "Stereotype et identite" in *Etudes de Linguistique Applique No 107*. Didier Erudition, 279-290.
67. Irigaray, Luce ([1990] 1993), *Je, Tu, Nous : Toward a Culture of Difference*, Routledge, London.
68. Simmel, Georg. ([1908] 1971), « The stranger » in *On Individuality and Social Forms*. (Ed. by Donald N. Levine), The University of Chicago. Press, Chicago
69. Pollard, A. (2002) *Reflective teaching: Effective and Evidence-informed Professional Practice Continuum*. London, New York
70. Cowley, S. (2003) *Sue Crowley's teaching clinic*. The Continuum International Publishing Group.
71. Kjaergaard, E., Martinėnienė, R. (2000) *Demokratija kasdien*. Vilnius: Garnelis
72. Steele, J., Meredith K., Walter, S., Temple, C. (1998) *Reading and Writing for Critical Thinking*. Guidebooks I-VIII. New York
73. Crawford A., Saul E.W., Mathews S., Makinster J.(2005) *Teaching and learning strategies for the thinking classroom*. Open Society Institute, New York

74. Shapiro, D. (1995) *Conflict and Communication: A Guide through the Labyrinth of Conflict Management*. New York: Open Society Institute.

Veebilehed:

1. www.aadp.it
2. www.alacademic.com
3. www.bullyingnoway.com
4. www.centrovolontariato.net
5. www.crisieconflitti.it
6. www.educare.it
7. www.fondazionefalcone.it
8. www.francoangeli.it
9. www.itismonaco.it
10. www.mcdonnell.iccc.edu.pl/
11. www.njsbf.com
12. www.ohrd.wisc.edu/onlinetraining/resolution/aboutwhatisit.htm
13. www.polemos.it
14. www.pon.agenziascuola.it
15. www.ponricerca.miur.it
16. www.psychostore.net
17. www.pubblica.istruzione.it
18. www.pubblica.istruzione.it
19. www.puresafety.com
20. www.relazioniinarmonia.it
21. www.sicurezzasud.it/
22. www.smontailbullo.it
23. www.solidarietasociale.gov.it